

מטרות הפעולה:

1. החניכים יכירו בחשיבות ההתיישבות בנגב בעיניי בן גוריון.
2. החניכים יכירו את מצה ההתיישבות בנגב היום.
3. החניכים ינסו לחשוב איפה הם יכולים לתרום לחיזוק ההתיישבות בנגב.

מהלך הפעולה:

שלב א-

נפזר על הרצפה כרטיסים על מילים שונות, על כל חניך לבחור איזה מילה מסמלת עבורו את הנגב. נבקש ממתנדבי לשתף בבחירה ולהסבירה.

המילים: תקווה, אמונה, ייאוש, הצלחה, קושי, ביטחון, פריחה, התחלה, צמצום, כישלון, אתגר, אוצר, חוסר אונים, סקרנות, עלייה, ירידה, מבוכה, מגוון אפשרויות, התנסות, קביעות, קבעון, ראי.

שלב ב-

נראה לחניכים תמונה גדולה של כתבה על עזיבתו של בן גוריון את הכנסת ומעברו לשדה בוקר.

נשאל את החניכים: מדוע לדעתכם הוא עבר לשם? הרי הוא היה עמוק בתוך הפוליטיקה הישראלית, פעל הרבה מבחינה ציבורית עוד לפני קום המדינה. למדינה הצעירה היה ועוד הרבה מה להתקדם. מדוע החליט לעזור הכל ולעבור לכזה מקום?

ועוד- מה היה לו לחפש שם? באמצע המדבר? בגיל מבוגר?

שלב ג-

נחלק לכמה קבוצות, כל קבוצה תקבל קטע מתוך כתביו של בן גוריון ותצטרך להסביר לכולם, מדוע בן גוריון עבר לנגב?

1. "מתנת החלוציות, מתנת הפאר של אנוש, – לא נתייחדה לאנשי סגולה ספורים. מתנה זו גנוזה בנפשו של כל אחד מאתנו, וכל מבקשה – ימצאנה. סודה של החלוציות הוא בתביעה, שאדם תובע מעצמו בטרם הוא תובע מהזולת; הוא מקיים בחייו מתוך צורך נפשי, כל אשר הוא רוצה שאחרים יעשו גם הם... אין הוא מטיף אמונתו לאחרים. אין הוא מתחסד בתביעות נאות וחמורות מהזולת, אין הוא מחפש חטאי זרים, אלא הוא מגשים בעצמו את אמונתו בחיי יום-יום". (מתוך דברי פרידה מהעם)
2. "אני למדתי את הנגב – מספרים – עוד בשנת 8-1915 בשנות גלותי באמריקה, וכשכתבתי יחד עם בן צבי ספר על ארץ ישראל, נודע לי גודל השטח, שממתו, חוסר כל ישוב ערבי בתוכו (מחוץ לבדויים) ועברו. מקור עברו של הנגב עורר בליבי תקווה רבה על עתידו. כשנכנסתי להנהלה הציונית, היה אחד הדברים הראשונים- מסע לנגב דרך עבר הירדן לעקבה, משם לחצי האי סיני ומשם חזרה לבאר שבע... ערב המלחמה התנגדו כמה חברים בסוכנות ובוועד הבטחון לתוכנית על כיבוש הנגב, אבל הכף הוכרעה כהצעתי. בסיום המלחמה- כשנערכו הבחירות לכנסת הראשונה, תכננתי כיבוש הנגב הדרומי עד אילת, אחר כך נסעתי כמה פעמים לנגב – ברכב ובמטוס, לבחון אפשרויות ההתיישבות בנגב" (במכתב לחבר ש. צוקרמן, חולדה 19.12.53)
3. "... כל מי שעלה לארץ לא עלה ליהנות מן הקיים. הקיים אינו מספיק גם עכשיו, וודאי שלא הספיק לפני 30 שנה, לפני 40 שנה, לפני 70 שנה. כל בני דורו שבאו לארץ- לא באו ליהנות מתל אביב, כי תל אביב לא היתה קיימת אלא בדמיון. שטמפפר וסלומון לא באו ליהנות מפתח תקוה כי היא לא היתה קיימת אלא בדמיונם. וקיום דמיוני זה- ולא הקים למעשה- היה המניע של כל חלוצינו. הוא גם המניע של כל מגנינו. הבחורים העומדים לילה-לילה להגן על שכונת התקווה בגבול תל אביב- לא הם שהקימו את השכונה ולא הם שבנו אותה, ויותר משהם מגנים על השכונה, הם מגנים על התקווה, ותקוות הנגב היא לא פחות ריאלית כגורם חלוצי ומלחמתי מהריאליות של תל אביב". (מתוך דבריו בוועדת הבטחון, 3.2.48)
4. "לא הלכתי לשדה בוקר למען היות סמל ומופת לנוער הישראלי. באתי הנה מפני שאהבתי את המקום, אהבתי הבחורים שהעזו והעפילו להקים ישוב בלב המדבר, ואהבתי עבודת האדמה, ורציתי כל עוד יש לי כוח פיסי מספיק – לחזור לעבודת אדמה ולהשתתף בעצמי בהפרחת השממה, שאני רואה בה היעוד האנושי העליון. עשיתי הדבר למעני, מתוך תענוג ואהבה." (מתוך מכתב ליורם פורת, 13.1.1954)

שלב ד-

נשאל את החניכים, מה הם חושבים על המצב היום בנגב? האם משימתו של בן גוריון נגמרה?

נקרא את הכתבה הבאה:

<https://www.netanelinson.co.il/%d7%9c%d7%9e%d7%94-%d7%9e%d7%93%d7%99%d7%a0%d7%aa-%d7%99%d7%a9%d7%a8%d7%90%d7%9c-%d7%94%d7%a4%d7%a1%d7%99%d7%a7%d7%94-%d7%9c%d7%94%d7%90%d7%9e%d7%99%d7%9f-%d7%91%d7%94%d7%aa%d7%99%d7%99%d7%a9%d7%91>

נסביר לחניכים, המשימות בנגב לא נגמרו, אנשים שגרים בנגב מתמודדים עד היום עם האתגרים.

ננסה לחשוב יחד מה אנחנו יכולים לעשות בשביל ההתיישבות בנגב? מה התפקיד שלנו?